

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

УДК 373.3.015.31373.3.091.313

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.14816490>

Портфоліо вчителя початкових класів як інструмент самооцінки

Філатова Лада Семенівна

Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової і професійної освіти, факультет початкового навчання Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, вул. Алчевських, 29, м. Харків, 61002, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-0469-4743>

Прийнято: 17.01.2025 | Опубліковано: 29.01.2025

Анотація. У статті розглянуто інструменти самооцінки вчителя початкових класів, зокрема портфоліо.

З'ясовано сутність поняття «портфоліо» – індивідуальний портфель освітніх досягнень вчителя, індивідуальну накопичувальну оцінку в професійній діяльності та його завдання. Було розглянуто види портфоліо: портфоліо досягнень, портфоліо-звіт, тематичне та комплексне портфоліо. Також було виокремлено два основних типи портфоліо: електронні (Е-портфоліо) та паперові портфоліо. Стаття містить форми портфоліо (Е-портфоліо), веб-портфоліо, паспорт компетенцій та кваліфікацій, європейське мовне портфоліо).

Схарактеризовано структуру портфоліо вчителя: титульний аркуш; супровідний лист з коротким описом портфоліо щодо педагога, кваліфікаційної категорії, навчальної дисципліни по якій спеціалізується вчитель тощо; анотований зміст та самоаналіз кожного елемента/індикатора портфоліо.

У статті розкрито основні особливості портфоліо вчителя, серед них самостійний вибір учителем структури, порядку розміщувати, внесення доповнень, зауважень, самоаналізу особистих напрацювань тощо.

Також представлено основні індикатори професійної майстерності педагога, які можуть бути відображеними у портфоліо вчителя: відомості про вчителя; педагогічна діяльність вчителя, її результати; успіхи учнів; науково-методична діяльність вчителя; позаурочна діяльність учителя; навчально-матеріальна база вчителя; класне керівництво; творчий доробок; відгуки та ін. Крім того стаття розкриває загальні вимоги до оформлення портфоліо в паперовому вигляді, орієнтовні вимоги та рекомендації до оформлення презентації в MS PowerPoint та основні помилки при створенні портфоліо освіти. Зроблено акцент на способах популяризації діяльності вчителя як серед учнів, так і серед колег, зокрема створення вчительського сайту, ведення власного блогу (блог-цитатник, платформа для спілкування, блог-портфоліо, лайфстайл-блог).

Ключові слова: самооцінка, вчитель початкових класів, портфоліо, блог.

Portfolio of a primary school teacher as a self-assessment tool

Filatova Lada

Candidate of pedagogical Sciences, associate Professor of the Department of Primary and Professional Education of H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, St. Alchevsky, 29, Kharkiv, 61002, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0003-0469-4743>

Abstract. *The article examines self-assessment tools for primary school teachers, particularly portfolios. The essence of the concept of "portfolio" is clarified as an individual portfolio of educational achievements for teachers, an individual cumulative assessment of professional activity, and its objectives. Various types of*

portfolios are discussed, including achievement portfolios, report portfolios, thematic portfolios, and comprehensive portfolios. Additionally, two main types of portfolios are identified: electronic (E-portfolios) and paper portfolios. The article includes forms of portfolios (E-portfolios), web portfolios, competency and qualification passports, and the European Language Portfolio.

The structure of a teacher's portfolio is characterized by the following components: a title page; a cover letter with a brief description of the portfolio concerning the educator, their qualification category, the subject area in which the teacher specializes, etc.; an annotated table of contents; and a self-analysis of each element/indicator of the portfolio.

The article reveals the main features of a teacher's portfolio, including the teacher's independent choice of structure, the order of arrangement, the inclusion of additions and comments, and self-analysis of personal achievements, among others.

The main indicators of a teacher's professional mastery that can be reflected in the teacher's portfolio are presented as follows: information about the teacher; the teacher's pedagogical activities and their results; student achievements; the teacher's scientific and methodological activities; extracurricular activities of the teacher; the teacher's educational and material base; class management; creative contributions; feedback, and more.

Furthermore, the article reveals general requirements for formatting a portfolio in paper form, suggested criteria and recommendations for creating presentations in MS PowerPoint, and common mistakes when developing a portfolio. Emphasis is placed on ways to promote the teacher's activities among both students and colleagues, including creating a teacher's website, maintaining a personal blog (quote blog, communication platform, portfolio blog, lifestyle blog).

Key words: *self-assessment, primary school teacher, portfolio, blog.*

Постановка проблеми. Організація освітнього процесу серед педагогічних працівників у закладах загальної середньої освіти передбачає

вирішення обов'язкових питань професійного та соціокультурного змісту. Одним із таких питань є проблема професійного розвитку сучасного вчителя. Нерідко в системі освіти ми стикаємося з незадоволеністю українського суспільства щодо рівня професійної майстерності педагогів та ефективності освітнього процесу.

Основним завданням сучасної педагогічної освіти, на нашу думку, має бути удосконалення процесу освітньої діяльності та мотивація педагогів до гнучких змін власного професійного рівня. Педагогічну успішність вчителя визначає результативність його самоосвіти, самовдосконалення, професійного розвитку та зростання. Суб'єкти освітньої діяльності, які надають педагогічні послуги, повинні злагоджено співпрацювати над постійним поліпшенням та послідовним підвищенням якості української освіти. Враховуючи те, що освітнє середовище створюється за обов'язкової участі здобувачів освіти, заклад освіти зобов'язується забезпечувати їх потреби щодо відповідного рівня отримання освітніх послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Варто зазначити наукові роботи, що присвячені опису та аналізу різноманітного досвіду застосування нових нетрадиційних методів оцінювання, включаючи власне портфоліо: особливості створення вчителем електронного портфоліо, його структурні компоненти (Л. Л. Фамілярська); використання е-портфоліо в аспекті результативності діяльності (Л. О. Варченко-Троценко, Н. В. Морзе); е-портфоліо як засіб підвищення рівня конкурентоспроможності випускника (І. С. Войтович, Н. С. Павлова, Н. П. Франчук); портфолійне оцінювання (О.М. Перехейда). Проте залишається невизначена проблема використання електронних форм відображення здобутих результатів навчання майбутніх учителів початкових класів як інструменту його самооцінки під час професійної підготовки з метою формування конкурентоспроможного працівника освіти.

Мета статті: охарактеризувати портфоліо вчителя початкових класів як інструмент його самооцінки.

Виклад основного матеріалу дослідження. «Самооцінка – це оцінка особистістю самої себе, своїх якостей, здібностей і місця серед інших людей. Самооцінка здійснюється через спостереження за собою, своїми вчинками, ставленням до себе з боку навколишніх, аналіз своїх почуттів і переживань, мотивів і вчинків, досягнень і невдач, а також через порівняння себе з іншими людьми. Самооцінка має комплексний характер, оскільки поширюється на різні прояви особистості – інтелект, зовнішні дані, успішність у навчанні, роботу, спілкування, матеріальні та інші можливості» [5].

Самооцінка відбувається через спостереження за собою, своїми діями, ставленням до себе з боку інших, аналіз своїх почуттів і переживань, мотивів і вчинків, досягнень і невдач, а також через порівняння себе з іншими людьми. Самооцінка має складний характер, оскільки поширюється на різні прояви особистості – інтелект, зовнішні дані, успішність, роботу, спілкування, матеріальні та інші можливості. Відповідно до Закону України «Про освіту», система забезпечення якості освіти в закладах загальної середньої освіти передбачає визначення процедури оцінювання педагогічної діяльності. Моніторинг організації сучасного механізму аналізу та оцінювання результатів педагогічної діяльності дає можливість виокремити обов'язкову складову проходження сертифікації вчителів – електронне портфоліо [11].

Тож серед інноваційних інструментів аналізу та оцінювання результатів діяльності педагога, що запроваджуються в Україні, є технологія «портфоліо», яка представляє індивідуальний портфель освітніх досягнень вчителя, індивідуальну накопичувальну оцінку в професійній діяльності. Дана технологія є однією з найактуальніших методів самопрезентації, за допомогою якого можна кваліфіковано представити та проаналізувати професійні досягнення педагога.

«Як методичний термін слово «портфоліо» (від італ. Portafoglio – «портфель», «папка з документами») вперше прозвучало в США у 80-х роках минулого століття. Пізніше технологія з такою назвою здобула популярність у Канаді, згодом її почали застосовувати в школах Японії та Європи. Відтак

шкільне портфоліо охрестили одним з основних трендів (curricularen «Tortrends») сучасної шкільної освіти» [9]. Тож портфоліо – збірка виконаних робіт та напрацювань, що дозволяє педагогу демонструвати тактику та стратегію професійної майстерності, показати вміння вчителя вирішувати поставлені завдання та досягати позитивних результатів. За допомогою правильно складеного портфоліо можна проаналізувати та оцінити те, як саме вчитель бачить свою професію, оцінює свої досягнення та реалізацію проєктів особистого й професійного розвитку.

Вчителю його професійне портфоліо потрібне для того, аби:

- проаналізувати і узагальнити свою роботу;
- відобразити динаміку свого професійного росту;
- представити досвід своєї роботи найбільш повно і ефективно;
- розвивати професійну компетентність, самоорганізацію та самовдосконалення;
- розширити можливості навчання та самонавчання;
- підтримувати високий рівень мотивації, активності, самостійності;
- підвищувати результативність та ефективність педагогічної діяльності;
- розвивати навички рефлексивної та оцінної діяльності.

Залежно від вмісту, портфоліо може бути наступних видів:

Портфоліо досягнень – це збірка всіх ваших сертифікатів, нагород, дипломів, подяк та інших документів, що підтверджують ваші успіхи та досягнення.

Тематичне портфоліо – це структуроване портфоліо, де матеріали розділені на розділи (наприклад, навчальна діяльність, позаурочна діяльність, самоосвіта).

Портфоліо-звіт – це звіт про завершену роботу. Таке портфоліо може бути складене після завершення роботи в позашкільному таборі, тижні предметів тощо.

Комплексне портфоліо – це поєднання всіх видів портфоліо.

Щодо типів портфоліо, їх може бути кілька:

- електронні портфоліо (Е-портфоліо) – створюються на комп'ютері офлайн (як папка з файлами або на диску) або онлайн (на власному веб-сайті або блозі);
- паперові портфоліо - виглядають як звичайна тека.

Також існують нові форми портфоліо: «електронне портфоліо (Е-портфоліо); веб-портфоліо; паспорт компетенцій та кваліфікацій; європейське мовне портфоліо (єдиний європейський зразок, прийнятий Советом Європи)» [12].

Електронне портфоліо (Е-портфоліо), у свою чергу, може зберігатись локально (бути доступним лише визначеному колу людей) та глобально (бути доступним для всього світу користувачів Інтернету). Глобально доступне портфоліо інакше називається веб-портфоліо.

Портфоліо, як комплект матеріалів, представляє сукупність досягнень педагогічного працівника, які можуть розглядатися як альтернативна форма оцінки роботи вчителя при проведенні атестації на відповідність заявленої кваліфікаційної категорії. Накопичення та систематизація документів портфоліо ведеться протягом певного проміжку часу професійної діяльності педагога у закладі загальної середньої освіти, який обов'язково в ньому зазначається. Наприклад, від отримання однієї кваліфікаційної категорії до присвоєння іншої.

Портфоліо представляє «папку-накопичувач» (у паперовому та/або електронному вигляді), що містить інформативні документи, виконані вчителем у різний час творчі роботи, відгуки та рекомендації кваліфікованих спеціалістів, які ознайомлені з професійними досягненнями колеги. Воно може включати різні, так звані, докази професійної компетентності вчителя, тобто вміння самостійно вирішувати професійні завдання, використовувати освоєні способи педагогічної діяльності, застосовувати професійні знання та вміння тощо.

Для впорядкування та зручності використання портфоліо вчителя важливо, щоб воно складалося з таких обов'язкових елементів: титульний аркуш; супровідний лист з коротким описом портфоліо щодо педагога, кваліфікаційної категорії, навчальної дисципліни по якій спеціалізується вчитель тощо; анотований зміст; самоаналіз кожного елемента/індикатора портфоліо.

Основною особливістю портфоліо є те, що вчитель може самостійно обрати структуру, вирішити в якому порядку розміщувати, вносити доповнення, зауваження, роздуми, робити самоаналіз особистих напрацювань, систематизовано висвітлювати професійні досягнення, формувати навички самооцінки. Дана технологія оцінки професіоналізму педагогів дозволяє систематизувати інформацію, розкласти її в певній логічній послідовності, доповнювати за потребою та видавати за запитом. Вдало складене портфоліо дозволить отримати визнання колег, батьків та учнів, завоювати авторитет в закладі загальної середньої освіти.

Наведемо приклад основних індикаторів професійної майстерності педагога, які можуть бути відображеними у портфоліо вчителя:

- відомості про вчителя (документи, які дозволяють аналізувати та оцінювати процес індивідуального професійного розвитку педагога). Це може бути інформація про освіту, професійну діяльність, вчене звання та ступінь, підвищення кваліфікації, нагороди тощо. Важливо! Не публікуйте в онлайн-портфоліо (на сайті, блозі) особистий номер телефону, дату народження, інформацію про дітей та іншу інформацію, яка не стосується вашої професійної діяльності, адже цю інформацію можуть використати в своїх цілях зловмисники!;
- педагогічна діяльність вчителя, її результати (інформаційні документи, що надають можливість побачити динаміку розвитку результатів професійної діяльності за певний проміжок часу, скажімо за останні 3-5 років. Зазвичай цей розділ включає самоаналіз педагогічної діяльності, результати контрольних зрізів з предмету, динаміку навченості учнів з предметів за 3-5 років, результати

складання ЗНО (ДПА), наявність переможців інтелектуальних змагань за 3-5 років, наявність переможців олімпіад різних рівнів за 3-5 років, наявність медалістів за 3-5 років, наявність учнів, які вступили у гімназичні класи тощо. Інформація в цьому розділі представляється у вигляді графіків, таблиць, інфографіки тощо;

- успіхи учнів (динаміка результатів освітнього процесу);
- науково-методична діяльність вчителя. Використання вчителем сучасних освітніх технологій та обґрунтування їх вибору; засоби педагогічної діагностики; використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі; роботу в методичних об'єднаннях; участь у конкурсах та інших заходах; організацію та проведення майстер-класів; проведення наукових досліджень та розробка авторських програм, методичні матеріали, представленні як свідчення професіоналізму вчителя: публікації, презентації, участь в семінарах та конференціях тощо;
- позаурочна діяльність вчителя (інформація про творчі роботи учнів, навчально-дослідні проєкти, конкурси, олімпіади, інтелектуальні марафони, світлини проведених позакласних заходів, програми гуртків та факультативів, а також вечори, КВК, конкурси та інше);
- навчально-матеріальна база вчителя. Сьогодні не всі педагоги формують цей розділ, проте більшість фахівців рекомендують його наповнювати інформацією про обладнання, яке є в кабінеті, навчальне відео, педагогічні програмні засоби, методичні посібники, дидактичні матеріали, таблиці, карти, портрети тощо. (технічні засоби навчання, дидактичний та роздатковий матеріал, матеріали для контролю учнівських знань тощо);
- класне керівництво (матеріали, що містять базу даних, за підсумками навчально-виховного процесу, із виведенням рейтингу учнів по предметах та в цілому) Якщо ви є класним керівником, то до портфоліо варто додати аналіз успішності учнів; інформацію про участь учнів класу в шкільних заходах, соціальних проєктах, творчих колективах; інформацію про наявність

правопорушень в учнів школи чи їх відсутність, а також відомості про роботу з батьками;

- творчий доробок (авторські розробки: оригінальні уроки, дидактичні ігри, сценарії тощо);
- інформаційно-комунікаційні технології в педагогічній діяльності (застосування сучасних інформаційних засобів в освітньому процесі, користування веб-сайтами освітніх програм, інформаційними освітніми мережами, що сприяють інтерактивному спілкуванню вчителів);
- відгуки (відгуки та рекомендації керівників, колег, батьків, випускників, також можуть бути представлені тексти висновків, рецензій, рекомендаційних листів тощо).

Загальні вимоги до оформлення портфоліо в паперовому вигляді: наявність змісту-переліку матеріалів; наявність пояснювальної (супроводжуючої) записки – вступ або мета створення тощо (рекомендовано до 3 сторінок) – подається в частині «Портрет»; загальний обсяг матеріалів портфоліо – еквівалент 30-70 сторінок формату А4 (шрифт 12 пт, міжрядковий інтервал 1,5), кожен окремий матеріал повинен датуватися. Форма подачі матеріалів у розділах довільна, у цьому підході відображається суб'єктивний характер роботи з портфоліо. Кількість обов'язкових рубрик встановлюється окремо: вона повинна бути необхідною і достатньою для відображення особливостей портфоліо.

Максимально структурована та формалізована інформація (у вигляді таблиць, графіків, схем тощо) сприймається швидше та є більш зрозумілою для сприйняття, не вимагає додаткових пояснень від автора. Оскільки швидко зорієнтуватися в значній кількості неструктурованого тексту та зробити висновки щодо якості виконаної роботи та рівня професіоналізму автора дуже складно.

Орієнтовні вимоги та рекомендації до оформлення презентації в MS PowerPoint

1. Загальна кількість слайдів – 10-25 шт.

2. Титульний слайд з назвою теми, інформацією про автора, датою.
3. Зміст презентації, бажано з відповідними гіперпосиланнями.
4. Наявність для кожного слайду: заголовків, дати, ПІБ автора (розміщується в нижньому колонтитулі).
5. Чітка структура кожного слайду.
6. Оптимальність обсягу інформації на слайдах (уникати перевантаження слайдів інформацією).
7. Дотримання принципу «необхідно і достатньо» у відборі інформації для слайдів.
8. Єдиний стиль в оформленні.
9. Час на публічне представлення презентації (проговорення тексту всіх слайдів) – до 10 хвилин.
10. У разі необхідності розміщення в презентації великої кількості грамот, фотографій тощо, винесіть їх в окрему презентацію (щоб можна було переглянути за бажанням).

Основні помилки при створенні портфоліо: «Порушення принципу добровільності при зборі документів і формуванні портфоліо; копіювання змісту та структури портфоліо в колег; формалізація і змагання при зборі портфоліо; збір в портфоліо лише офіційних документів; включення до портфоліо всіх без виключення зібраних документів і матеріалів; підміна портфоліо обов'язковою атестаційною характеристикою; заміна систематичної роботи над портфоліо разовою акцією; завищені вимоги до зовнішнього оформлення портфоліо; прагнення оцінити балами, рейтингами всі матеріали портфоліо; відсутність єдності оцінки матеріалів портфоліо» [13].

Більшість сучасних вчителів не потрібно переконувати у необхідності створення власного веб-ресурсу, адже з його допомогою педагог може налагодити взаємодію з учнями, колегами та батьками учнів, організувати дистанційне, перевернуте чи змішане навчання та врешті-решт, сьогодні сайт чи блог виконує роль візитки фахівця. Саме авторський сайт можна поступово

наповнювати його усією необхідною інформацією. Так ви не лише створите портфоліо, наприклад, для успішної атестації, але й зможете презентувати себе з найкращого боку, заявите про себе як про високопрофесійного фахівця, організуєте онлайнове спілкування з батьками ваших учнів, колегами, однодумцями, створите майданчик для впровадження елементів дистанційного навчання тощо.

Для оволодіння ефективними кроками на шляху до створення власного веб-ресурсу пропоную пройти дистанційні курси «Створення персонального сайту-портфоліо педагога» та «Персональний бренд вчителя: створення та просування» (Дистанційна академія TeachHub).

Вчительське середовище досить конкурентне. Від кваліфікації та репутації як окремих вчителів, так закладу освіти в цілому, залежить те, куди батьки поведуть своїх дітей 1 вересня. Кожного року заклад освіти приймає нових учнів. Від того, чи прийдуть до нього діти, залежить його репутація, фінансування, перспективи.

Окремий вчитель теж зацікавлений в процвітанні закладу освіти. Нікого вчити – менше годин занять та зарплати, відповідно. *Створення вчительського сайту* – гарний спосіб популяризації діяльності вчителя як серед учнів, так і серед колег. Тут можна зібрати цікаву, важливу, актуальну інформацію, розміщувати матеріали на допомогу учням і студентам, власні розробки, ділитися своїми враженнями, спілкуватися з учнями та колегами.

Сьогодні Інтернет охоплює всі сфери людської діяльності. Це місце для навчання, розваг, відпочинку та спілкування; звичайний інструмент для пошуку інформації, роботи та спілкування. Ні для кого не секрет, що однією з найсучасніших та «модних» тенденцій є робота в блогосфері. Ми спостерігаємо за бумом освітніх блогів, постійно з'являється новий досвід. Найкращий спосіб дізнатися новації в освіті – це читати блоги фахівців та спільнот, які з радістю діляться своїми розробками, порадами, отримують оцінку привабливості своїх ідей та інше.

Блог (від англ. blog – «веб-журнал» / «щоденник подій») є одним із найпопулярніших соціальних сервісів, який дозволяє в хронологічній послідовності розміщувати записи, документи, зображення, медіаресурси тощо. Блог – це своєрідний «монолог на тему», перериваний і направлений коментарями, питаннями та іншими активностями слухачів-читачів.

Створення блогів відкриває в педагогічній діяльності реальне середовище, в якому можна висловитися (висловити свою думку, прокоментувати, скритикувати, посилатися) та бути почутим. Це особливе середовище, яке надає можливість подивитися на педагогічні ідеї та проблеми, реальні ситуації та відбуваючіся зміни «іншими очима». Це зв'язок із зовнішнім середовищем, який дозволяє просувати свої ідеї та обмінюватися інформацією.

Вибір платформи для педагогічного блогу залежить від цілей педагога. Для розгорнутих дописів-роздумів з великим обсягом матеріалу оптимальними є Facebook та Telegram. У блогах педагогів можна знайти корисну та цікаву інформацію на різні теми. Педагоги публікують дописи, розповідаючи про вчительські лайфхаки свого досвіду, діляться ідеями облаштування освітнього простору, навчальними історіями, емоціями від перемог та розчарувань, мотиваційними картинками для вчителів та інші дрібниці, які при креативному підході до справи роблять їх популярними в соціальних мережах.

Існують різні платформи для створення та ведення власного блогу, кожна з них має свої переваги та недоліки. Напевно, найкращою для ведення персонального блогу вчителя є платформа Blogger від всесвітньовідомої корпорації Google.

Переваги платформи Blogger:

- «повна безкоштовність. Це дуже важливо, адже якщо платформа пропонує поряд з безкоштовним ще й платний варіант, який є більш вигідним економічно, це спонукає власників цих ресурсів робити безкоштовний варіант значно гіршим, ніж він міг би бути, вводити для нього додаткові умови та обмеження, щоб у користувачів виникла потреба в придбанні платної версії;

- довговічність і надійність. Дуже багато освітніх сайтів мережі Інтернет на сьогодні закриті й не працюють, або перепрофільовані на якісь комерційні сайти, інтернет магазини тощо. Ймовірно, власник ресурсу перестав ним цікавитися й оплачувати хостинг, і ресурс безслідно зник. Сайт на платформі Blogger нікуди не зникне, навіть якщо автор перестане ним цікавитися, і буде доступним до тих пір, поки буде працювати сама платформа;

- відсутність реклами. Також дуже актуально й важливо. Погляньте, як виглядає реклама на сайтах закладів освіти розташованих на інших платформах. Погодьтеся, що подібна реклама вкрай небажана і однієї тільки відсутності реклами достатньо для того, щоб безумовно робити вибір на користь Blogger;

- безпечність. Безпекою Google та його сервісів займаються найкваліфікованіші спеціалісти в світі. Напевно, жодна інша платформа не зможе запропонувати такий рівень зручності, доступності та безпеки;

- простота й зручність користування. Саме про це й піде мова в даній статті. Дійсно, нас не вчили створювати та вести блоги, але професія вчителя спонукає отримувати нові знання постійно» [14].

Платформа TikTok – креативна соціальна платформа, яка дозволяє завантажувати короткі відеоролики, тривалість більшості з них не перевищує 15 секунд. TikTok був запущений в 2017 році і здобув велику популярність в 2019 році. TikTok є популярним серед молоді у віці від 14 до 24 років. За статистикою, користувачі проводять на цій платформі в середньому 8 годин на тиждень. Тому педагоги відзначають, що TikTok допомагає встановити контакт з дітьми, бути на одній хвилі з ними: сучасний вчитель повинен знати, чим цікавляться діти.

Проте, незважаючи на перевагу молодіжної аудиторії, користувачами TikTok стають представники різних вікових груп. Зручний інтерфейс, лаконічність та інформативність привертає до платформи TikTok старші покоління педагогів. Вони створюють свої відеоролики за порадою дітей або за підштовхуванням учнів.

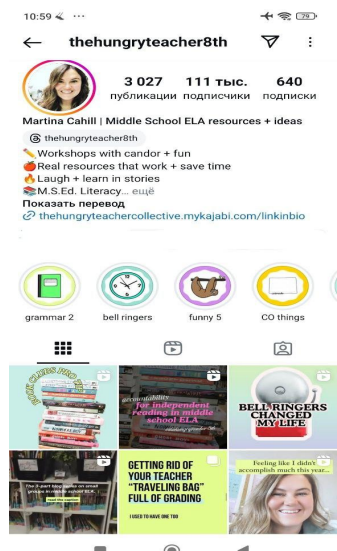
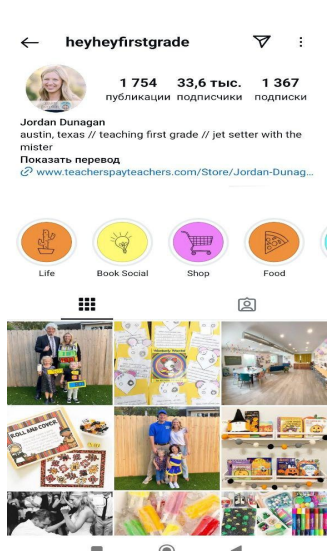
Зазвичай блоги педагогів поділяються на наступні підвиди:

- ✓ «Блог-цитатник – містить посилання на інші джерела, надійні сайти з освітньої тематики. У подібних блогах акумулюється чимало корисної інформації, якою, зазвичай, охоче користуються педагоги початківці.
- ✓ Платформа для спілкування – відрізняється невимушеністю стилю та легким почуттям гумору.
- ✓ Блог-портфоліо – невеликі блоги, де розміщується портфоліо автора і види послуг, що він надає (репетиторство, дидактичні матеріали, тощо).
- ✓ Лайфстайл-блог – описує будні педагога.
- ✓ Для роботи з учнями – часто використовується як майданчики для дистанційного навчання.
- ✓ Рекламний ресурс – для популяризації та розповсюдження власних педагогічних надбань» [7].

Більше про структуру блогу та побачити корисні відео-інструкції з його налаштування можна на вебінарі «Особистий професійний блог вчителя: дизайн, контент, просування» [7].

Користувачів мережі привертають ті педагогічні блоги, які красиво оформлені, цікаві та корисні за змістом. Наприклад, журнал | «Освіторія» пропонує десять неймовірних блогів учителів в Instagram, на які варто підписатися [2] : Джордан Дунаган – вчителька 1-го класу, яка ділиться ідеями уроків, проводить яскраві проєкти та майстерно облаштовує клас. Її креативність зробила її авторитетом серед педагогів; Мартіна Кахілл із Колорадо у своєму блозі Мартіна ділиться добірками книг для класу, розробляє вправи для уроків і проводить міні-конкурси. Вона відмовилася від суворих шкільних правил, надаючи учням можливість полюбити літературу з раннього віку; Джоанна Міллер у своєму блозі вона ділиться новими ідеями, наприклад, як створити дошку досягнень учнів з різнокольорових стікерів. Коли діти виконують завдання, вони можуть знімати стікери, поки всі не зникнуть, святкуючи спільну перемогу.

Висновки. Отже, створення портфоліо вважається дослідниками інноваційною формою оприлюднення та узагальнення результатів роботи сучасного педагога. Портфоліо слугує для демонстрації значущих досягнень у професійній діяльності, що дозволяє оцінити рівень компетентності вчителя. Воно включає різні види, такі як портфоліо досягнень, звітні портфоліо, а також електронні та паперові формати. Портфоліо не лише відображає результати роботи, але й сприяє професійному розвитку педагога, стимулюючи самоосвіту та підвищуючи конкурентоспроможність.

Список використаних джерел

1. Впровадження портфоліо як засіб самооцінки та творчої праці URL: <https://vseosvita.ua/library/vprovadzenna-portfolio-ak-zasib-samoocinki-ta-tvorcoi-praci-34310.html> (дата звернення: 05.01.2025).
2. 10 неймовірних блогів учителів в Instagram, на які варто підписатися — журнал «Освіторія» URL: <https://osvitoria.media/experience/10-nejmovirnyh-blogiv-uchyteliv-v-instagram-na-yaki-var-to-pidpysatysya/> (дата звернення: 05.01.2025).
3. Люшин, М. О., Люшина, В. М. Електронне портфоліо як форма презентації професійної майстерності працівника закладу освіти // Педагогічні науки: теорія та практика, 2021. 1(1), 198-203.

4. Морзе Н. В., Варченко-Троценко Л. О., Е-портфоліо як інструмент відкритості та прозорості освітньої діяльності сучасного університету. Інформаційні технології і засоби навчання. 2016. Том 52, №2. С. 62-80. [Електронний ресурс]. Доступно: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1395/1033>.
5. Навички самоусвідомлення та самооцінки (короткий опис, приклади) URL: http://ilt.multycourse.com.ua/ua/print_page/theme/80 (дата звернення: 05.01.2025).
6. Никоненко Н.В. Професійне портфоліо вчителя спеціальної освіти: призначення та структурні компоненти. Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5 : Педагогічні науки: реалії та перспективи. 2021. Вип. 79. Т. 2. С. 13-18
7. Особистий професійний блог вчителя: дизайн, контент, просування! URL: <https://naurok.com.ua/post/osobistiy-blog-uchitelya> (дата звернення: 06.01.2025).
8. Перехейда О.М. Портфоліо як сучасна технологія оцінювання досягнень // Управління школою. 2017. № 16-18. С. 85-92.
9. Підготовка до атестації: як оформити власне портфоліо URL: <http://stryi-mkvpu34.edukit.lviv.ua/Files/downloads/%D0%9A%D0%BD%D0%B8%D0%B6%D0%BA%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%82%D1%84.pdf> (дата звернення: 05.01.2025).
10. Про е-портфоліо та як не перетворити сертифікацію на сегрегацію педагогів URL: <https://nus.org.ua/articles/oleksandr-elkin-edcamp-pro-e-portfolio-ta-yak-ne-peretvoryty-sertyfikatsiyu-na-segregatsiyu-pedagogiv/> (дата звернення: 05.01.2025).
11. Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників Постанова КМУ № 1190 від 27 грудня 2018 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1190-2018-%D0%BF#Text> (дата звернення: 05.01.2025).

12. Фамілярська Л.Л. Особливості створення вчителем електронного портфоліо. URL: <https://imso.zippo.net.ua/wp-content/uploads/2019/04/familyarskaya-E-portfolio.pdf> (дата звернення: 08.01.2025).

13. Шиман О.І. Електронне портфоліо вчителя як дидактичний інструмент організації дистанційного навчання в початковій ланці освіти. Сучасна освіта: методологія, теорія, практика. V Всеукраїнська науково-практична конференція (з міжнародною участю) (31 травня 2022 року). Дніпро : Акцент ПП. 2022. С. 111-121.

14. Advantages & Disadvantages of Google Blogger Platform URL: <https://medium.com/@amyverma/advantages-disadvantages-of-google-blogger-platform-699016ccaf03> (дата звернення: 06.01.2025).

15. Voitovych I. S., Pavlova N. S., and Franchuk N. P. The electronic portfolio of a graduate of a higher education institution as a form of displaying the result of professional training, ITLT, Vol. 96, no. 4, pp. 15–28, Sep. 2023.